

ДО

011-4265 09-05-2023

**ПЛЕНУМА НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД

от

Атанаска Дишева и Олга Керелска – членове на Висшия съдебен съвет от участие в среща на екипа по проект „Независимост и отчетност и качество на правосъдието“ на Европейската мрежа на съдебните съвети, проведена в периода 23-24 март 2023 г., в гр. Дъблин, Ирландия

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

С решение на Пленума на Висшия съдебен съвет (ВСС) по протокол №7 от 16 март 2023 г., т. 11 бяхме командировани за участие в среща на екипа по проект „Независимост и отчетност и качество на правосъдието“ на Европейската мрежа на съдебните съвети. Събитието се проведе в периода 23-24 март 2023 г., в сградата на Центъра за разрешаване на спорове в гр. Дъблин, Ирландия.

Първият ден на срещата започна в 14.00 ч. с представяне на резултатите от попълнения въпросник за индикаторите за независимост и отчетност. Г-н Франс ван Дайк, който отговаря за обобщаването на данните по този въпросник, представи накратко резултатите за всяка една от държавите, които са го попълнили. Срещата продължи с представяне на предложения за коригиране на индикатора относно решенията за човешките ресурси по отношение на съдиите и този, свързан с външния преглед на работата на съдилищата. Друга тема, която се дискутира беше назначението на членовете на Конституционния съд. Досега ЕМСС не е разглеждала конституционните съдилища в контекста на независимостта на съдебната система или по друг начин. Беше обсъдена възможността във въпросника с индикаторите за независимост и отчетност да се добави допълнителен въпрос относно назначението и освобождаванията по отношение на конституционните съдилища. От гледна точка на независимостта на съдебната система като цяло изглежда голям пропуск да не се прави това, но от друга страна конституционните съдилища се разглеждат извън обхвата на правомощията на ЕМСС и може да липсва експертен опит в тази област.

След проведената дискусия по горепосочените теми участниците се обединиха около становището, че са необходими допълнителни по-задълбочени обсъждания и ревизирането на част от индикаторите може да се извърши в рамките на изпълнението на проекта през следващата година – септември 2023- юни 2024 г.

От страна на координаторите по проекта беше поставен въпросът за откритост на данните от попълнените въпросници за индикаторите за независимост и отчетност и за качеството на правосъдието. Беше посочено, че с имейл участниците ще бъдат помолени да заявят, че имат съгласието на националната си институция, която представляват, резултатите от въпросниците да бъдат оповестени публично от Европейската мрежа на съдебните съвети.

Срещата продължи с дискусия относно провеждането на проучвания през 2023 г. сред потребителите на съдилищата от държавите членки на Европейската мрежа на съдебните съвети, което е една от инициативите, които мрежата насърчава. За целта през изминалата година беше разработен нарочен въпросник, който може да се използва от всички държави членки на ЕМСС.

Беше посочено, кои от държавите са заявили, че ще провеждат подобно проучване през настоящата година, като държавите, които са отказали бяха помолени да посочат причините за това и отново бяха насърчени да го направят. След това г-жа Нуриа Диаз Абад от Генералния съвет на съдебната власт на Испания и бивш президент на Европейската мрежа на съдебните съвети представи опита на Испания при провеждането на такова проучване през м. април 2021 г. То е било проведено сред 1000 лица (на възраст над 18 г.), статистически представителни за испанското население, от „Metroscopia“, водещ институт за проучване на общественото мнение, имащ много богат опит в този конкретен вид изследвания, който преди е извършвал подобни проучвания от името на испанския Съдебен съвет.

Въпросникът, по който е проведено проучването е съдържал въпроси относно общото впечатление на респондентите за това как функционира правораздаването в Испания в момента и как функционира съдът при различни видове дела. Респондентите са били питани и за тяхното общо възприятие за независимостта на съдиите в решенията и дали има натиск върху съдиите във връзка с техните решения и от кого. Били са включени въпроси, свързани конкретно с респонденти с опит със съдебно дело. Тези респонденти

са били питани, наред с други неща, дали са се чувствали комфортно; отношението, което са получили от служителите в съда, дали са разговаряли лично със съдията, и ако да, дали са имали впечатлението, че съдията е достъпен. Въпросникът също така е съдържал и данни за социално-демографска класификация, включително материално състояние и ниво на образование. Разходите за провеждането на проучването са били в размер на 18.029 евро и резултатите от него са публикувани в специален доклад на следния линк: <https://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Temas/Transparencia/Buen-Gobierno--Etica-Judicial-y-Comision-de-Etica-Judicial/Encuestas-de-satisfaccion/Encuesta--Los-Espanoles-y-la-Justicia---Mayo-de-2021>

Вторият ден на събитието – 24 март 2023 г., беше посветен на темата за качеството на правосъдието. Г-жа Ареане Дорсман и г-н Роберт ван дер Лаан от Съдебния съвет на Нидерландия представиха изготвената Рамка за качество на правосъдието сред държавите членки на Европейската мрежа на съдебните съвети, след което участниците бяха разделени по подгрупи, в които в интерактивен формат направиха преглед на съответствието на органа, който представляват, с относимите компетенции по отношение на качеството. Рамката за качество се изготвя за първи път и ще обхваща всички държави членки на Европейската мрежа на съдебните съвети. Тъй като в част от страните липсва съдебен съвет и компетентностите са правомощия на министерството на правосъдието документът ще бъде разделен на две части, като целта е да се обхванат всички органи. След приключването на работата в подгрупи беше проведена пленарна дискусия за резултатите от обсъжданията и направените бележки.

Срещата продължи с кратко представяне на резултатите на държавите от попълнения въпросник за качеството на правосъдието като беше посочено, че ще бъде предоставена възможност всяка страна да направи преглед и верификация на оценките на получените точки и по двата въпросника и да изпрати своите бележки, ако има такива. Събитието завърши с представяне на времевия график по отделните дейности до провеждането на Общото събрание на ЕМСС през м. юни 2023 г.

С уважение,

Атанска Дишева .

Олга Керелска ...